

Prazniki gor, prazniki dol, Mandrač je tukaj.

Naslednja številka bo izšla v četrtek, 10. januarja,

Vsem naročnikom in bralcem voščimo SREČNO NOVO LETO.

VESEL BOŽIČ IN
SREČNO NOVO LETO

Veseli december nepotrebnih bedarij

Mladi poštar nas je že malo sit. Nas in naših malih paketkov, ki so te dni prihajali na naš naslov iz dežel daljnega vzhoda in se je že na zunaj videlo, da njihova vsebina ni nič posebnega. Ampak, to je pač novi svet.

(Mef) Seveda je lepše kritizirati in se posmehovati drugim, a tokrat moram prst uperiti vase in si priznati, da me je zavedla ta nevidna sila potrošništva, ki vlada skoraj celemu svetu. Morda so se ji nevede in nehote izognili kje v neznanih afriških ali južnoameriških gozdovih, vendar ubežati se ji očitno ne da.

Gre za neke vrste virus, ki se širi s pomočjo najrazličnejših medijev, od časopisov do interneta, še najpogostejše pa kar od ust do ust. Virus je neopazen, a deluje zelo hitro in pravega zdravlila zanj še niso iznašli, ker ga nihče dejansko ne išče. Še več. Cel svet skrbi, da ga ne bi nikoli našli.

Vrnil se bom k našemu poštarju, ki je v decembru mesecu k nam prinašal v glavnem manjše vrečke in poštne pošiljke, na katerih je bil v latinici napisan zgolj naslov, vse ostalo pa je bilo v kitajščini ali kakšnem podobnem jeziku. Tudi navodila za uporabo izdelkov so bila zgolj množica logogramov oziroma pismenk, ki jih, brez risbic, ne bi razumeli niti besede. A je potrošništvo rešilo tudi to. Z nakupom pametnega prevajalnika, ki ga namestite na svoj pametni telefon boste takoj pametni še vi, saj vam že med fotografiranjem zapisa tekst iz kitajščine prevede v angleški jezik, v kratkem pa tudi v slovenščino.

Bomo rekli, da potrošništvo ni nič slabega, če omogoča vse te stvari. Seveda ni slabo, če bi z omenjenim pametnim prevajalnikom prevajal navodila za uporabo pametnih nakupov. A kaj, ko se je med kupljenimi izdelki, ki so bili običajno vredni od 5 do 20 Eurov, znašlo veliko takih, ki niso vredni niti tega denarja. Ne zato, ker bi bili dragi, ampak zato, ker jih dejansko ne potrebujemo. Res ne vem, kdaj bom uporabil posebno plastično paličico za odstranjevanje klopov s hišnega ljubljence, niti nisem prepričan, da bom kdaj pametno uporabil reflektor z UV žarki ali vzvratno ogledalo z vgrajeno kamero.

December je mesec zapravljanja, to je videti tudi ob pogledu na gnečo v velikih trgovskih centrih, ki jih Izola k sreči nima prav veliko. Naše trgovine so še vedno prilagojene človeku 20. stoletja, takšnemu, ki ima rad stvari v trgovini zložene na istem mestu in ne dovoli, da bi ga premamile zadnje prodajne pasti tik pred blagajno.

Ker po klasični metodi pač ne gre, so nas napadli prodajalci na spletu. Na vseh družabnih omrežjih in pri vseh medijskih spletnih straneh nam ponujajo tisto, česar v resnici ne potrebujemo. In, če sem podlegel jaz, ki sem se zavestno boril proti temu, potem nam očitno res ni pomoči.

INTESA SANPAOLO BANK

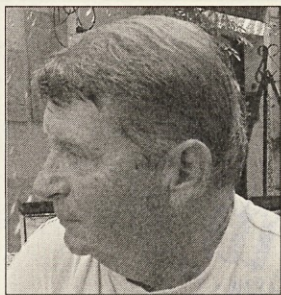
MANDRAČ

NAROČNINA - SPOROČILA - MALI OGLASI
tel. 040 211 - 434 / urednistvo@mandrac.si

Pisma iz metropole

Vsak resen časopis ima dopisnika v glavnem mestu. In ga imamo tudi mi. Že res, da je vsak vikend "doma" v Izoli, a vendarle. Zoran Odič je upokojeni a ne odpisani novinar z veliko začetnico. Tisti, starega kova. Vsak teden za Mandrač prinaša zanimiva spoznanja, zgodovinska dejstva in razmišljanja.

Avtor kolumne izraža svoje mnenje, ki pa ni nujno enako mnenju uredništva.

TEGA MI NIHČE NE MORE POKVARITI

Samo en stavek mojega prijatelja fra Mirka Majdandžića, frančiškana iz nekega Kaknja ali Vareša, me je vrnil v otroške božične dneve, ko smo mulci, ki še nismo bili dovolj stari, da bi imeli pravico nositi dolge hlače ali nove čevlje in smo jih vedno dobijali od starejših, ko so jih oni prerasli, premišljevali o življenju in od doma bežali v šolo. Ja, takrat so bile takšne, da smo od doma bežali v šolo, ker nam je bilo tam lepo in vedno se je nekaj dogajalo. In tega dogajaja ne bi bilo brez nas. Fra Mirko Majdandžić, frančiškan iz nekega Kaknja ali Vareša je nekaj napisal in tako sem vedel, da je še živ. In ko sem prebral napisano, sem se vsega spomnil. Napisal pa je, med drugim: »To, da na različne načine potujemo proti Bogu ni naša razlika, ker smo vsi bratje. Če to nismo, potem nismo nič.« In še je napisal, čeprav bi se našlo nekaj ljudi, ki bi trdili, da se to ne spodobi za frančiškana, ampak ravno za frančiškana se spodobi: »Kako bom uporabil svojo dušo? Za grmadenje stvari, ki jih ne potrebujem in bogatstva, ki ga ne bom odnesel s seboj, ali za prepiranje z ljudmi, da na pogrebu ne bo nikogar, ki bi prišel in povedal: Allah, edini in veliki, sprejmi ga.«

Besede mojega prijatelja frančiškana so me spomnile na one otroške dni, ko smo željni znanja, učenja o neznanem, bežali od doma v šolo, medtem ko so nekateri drugi iz naše družbe odhajali na verouk, v cerkev, ali v mejtef, v džamijo. Ker smo se družili po cele dneve, pred šolo, po šoli, v šoli, nas je vse zanimalo, pa smo se tako dogovorili, da Omerica in Hamdija, mene, Ivico, Radeta, Braca Zuketa, odpeljejo v mejtef, da vidimo, kaj se tam učijo, a mi bomo njih in Raifa Šljaketa in vse druge, odpeljali v cerkev, na verouk. In smo šli. Pa nam niso povedali, da se v mejtefu ne sme stopiti na prag učilnice, ker je treba stopiti čez njega in se ob tem malo prikloniti, a na sredini je sedel s šibo, tako dolgo šibo, da je sede z njo dosegel vsakega, ki bi si šibo tudi zaslužil. In sem stopil na prag, da bolje vidim, pa je hodža zamahnil s šibo in me opletel po bosih nogah, da nisem imel časa zbežati nazaj, ampak sem samo stekel naprej in skočil skozi okno. Kratka izobraževalna ura. Ker se prav dobro nismo znali obnašati niti v cerkvi, smo pa morali pogledati, kaj se tam dogaja, smo se dogovorili, da bomo gledali kaj drugi počnejo, in ponavljali za njimi. Videli smo, kako so vsi roke pomakali v neko posodico z vodo in nas enajst je, eden za drugim, stopilo noter in smo se temeljito umili, na kar je prikorakal do nas svečenik in temeljito vsakega povlekel za ušesa, nato pa nas posedel v prvo vrsto, kje smo vsi, brez razlike, spremljali obred in nato dobili bombone 505 s črto. In vse to je bilo v času, za katerega danes govorijo, da si končal v zaporu, če si šel v cerkev ali džamijo na mašo in molitev, ali če si slavil Božič ali Bajram. Ker smo vsi skupaj slavili tako Božiče, kot Bajrame in si izmenjavali darila in dobrote. Če bi to bilo res, bi še danes čepeli v kakšni Zenici, ali Mitrovici in tam prepevali Sveto noč in kakšno suro iz svetega Korana. Luis Bunuel, prevratnik, razvratnik, levičar, komunist in vse najhujše, kar je danes lahko človek, sicer pa genialen španski režiser, je napisal: »Hvala Bogu, da sem ateist.« In še: »Zbežati moramo od krivde, ne od Boga.« Ker je postal ateist, ko ni več prenašal, da mu institucija (cerkev) stalno govori, da je kriv in da se mora pokesati. A on je, tako kot mi, hotel vesel Božič, ali vesel Bajram, in take smo si jih naredili, tako kot si jih danes naredimo.

In nihče nam jih ne more pokvariti.

Nikomur ne smemo dovoliti, da nam pokvari te dneve in te praznike.

Razpis za ribiče do 31.1.

Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo je objavil razpis za izbor projektov v višini 18,7 milijonov EUR na področju Modre ekonomije, z možnostjo sofinanciranja do 80 odstotkov. Čas za prijavo projektov je do 31. januarja 2019.

Več informacij glede razpisnih tem, razpisne dokumentacije, prijave projektov in drugih uporabnih informacij lahko preberete na občinski spletni strani, za pomoč in dodatna pojasnila pa se lahko oglasite tudi na Javnem zavodu za podjetništvo Izola, v času uradnih ur, in sicer v ponedeljek od 12. do 16. ure, v sredo od 13. do 17 ure. in v petek od 9. do 13. ure.

Zadišalo je po dobrotah

Prostovoljci iz društva upokojencev Jagodje-Dobrava in prostovoljke, delujoče v projektu starejši za starejše so se tudi letos oborožili z vrečkami daril in obiskali člane društva, ki so dopolnili 80 in več let (teh je bilo preko 110) kot tudi udeležence v projektu starejši za starejše (skupaj preko 40).

Za ta namen so prostovoljke zavihale rokave, si nadele predpasnike, med sabo izmenjale recepte in spekle slastne dobrote za obdarovanje. Hvala vsem, ki so tudi letos sodelovali v tej tradicionalni akciji, hvala v imenu obdarjencev drage žene, dekleta, fantje.

Jožica R.

Posvetovalnice patronažne službe

Zdravstveni dom Izola izvaja projekt Ministrstva za zdravje, **mesечно izvajanje posvetovalnic za krepitev zdravja** v lokalnih skupnostih s strani diplomiranih medicinskih sester v patronažnem varstvu. V petih posvetovalnicah opravljajo meritve, individualna svetovanja, usmerjanje v delavnice ter krajša predavanja. Posvetovalnice za krepitev zdravja potekajo enkrat mesečno po naslednjem urniku:

- Prostori Rdečega križa Izola: prva sreda v mesecu od 8. do 10. ure
- Krajevna skupnost Korte: prvi četrtek v mesecu od 10. do 12. ure
- Medgeneracijski center Izola: prvi petek v mesecu od 9. do 11. ure
- Krajevna skupnost Malijska: drugi četrtek v mesecu od 10. do 12. ure
- Krajevna skupnost Jagodje - Dobrava: četrti četrtek v mesecu od 10. do 12. ure.

Taja Benčič Ribarič, mag. diet. ZD Izola

MANDRAČ je tednik Izolanov

Naslov: Veliki trg 1, 6310 Izola, TRR: 1010 0002 9046 354

tel. 040 211 434

elektronski naslov: <http://www.mandracs.si>;

email: urednistvo@mandrac.si

Odgovorni urednik: Aljoša Mislej

Uredništvo: Aljoša Mislej, Drago Mislej, Davorin Marc, Primož Mislej (foto)

tehnični urednik: Davorin Marc email: sektor.tehnika@mandrac.si

Tednik izhaja v nakladi 2000 izvodov, cena 1,50 EUR. / Četrtletna naročnina: 18 EURO.

Založnik: GRAFFIT LINE d.o.o., Izola; tel. 040 211 434 / Prelom: Graffit Line

Vpis v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS, pod zaporedno številko 522.

Občina plačuje zamujene priložnosti

Mandat novoizvoljenega župana Danila Markočiča se ni začel najbolje. Občina Izola je v dneh pred primopredajo izgubila odškodninsko tožbo za »izubljeno poslovno priložnost«, zaradi katere mora plačati 1.850.000 eur. Tožba je izvršljiva že 2. januarja, Občina pa nima možnosti najemanja kreditov.

V petek je v prostorih Občine Izola potekala primopredaja poslov med županom v odhajanju, Igorjem Kolencem, in novoizvoljenim, Danilom Markočičem. Ob primopredaji je Igor Kolenc svojemu nasledniku predal vso potrebno gradivo v treh praktičnih fasciklih.

Kot je povedal Kolenc, v Sloveniji ni jasne zakonodaje glede tega, kako mora primopredaja poslov potekati, zato so želeli pripraviti dokumentacijo na čimbolj transparenten način, »tudi s pomočjo revizorjev, ki so pregledali verodostojnost podatkov«, je še dodal. Zbranega gradiva, ob času primopredaje, novoizvoljeni župan sicer še ni pregledal, povedal pa je, da gre vsekakor za vzorčen primer, kako se tem zadevam streže in se je zato posebej zahvalil Igorju Kolencu in občinski upravi.

Od primopredaje do tožbe

A, kot je bilo pričakovati, je pogovor med obema županoma kmalu krenil v smer tožbe, ki je v zadnjem tednu »udarila« po žepih izolske Občine. Kot je povedal Danilo Markočič, gre za zadevo, ki pomeni resno težavo za Občino, predvsem zato, ker je sodba izvršljiva že drugega januarja. **»Verjamem, da bo tukaj zmagal razum, saj na Občini, tudi če bi to želeli, tega zneska pred sprejemom proračuna ne moremo plačati.«**

Igor Kolenc trdi, da zgodbo sicer dobro poznajo občinski svetniki, ki so bili leta 2007 v občinskem svetu. **»Gre za zgodbo iz leta 2007 in je vezana na halo Amona, ki jo je odkupilo podjetje R Mercuri. Je zgodba, ki ima dolg rep, kot tudi druge iz preteklosti, ker moram poudariti, da v zadnjih osmih letih nismo generirali nobenega novega sodnega postopka, z izjemo tekočih zadev.«**

Glede na to, da smo leta 2015 tožbo najprej dobili, je bilo toliko večje presenečenje, da se je po reviziji sodba obrnila. Dejstvo je, da se pogovarjamo o takojmenovanih izgubljenih priložnostih. Občina ni bila ne lastnica, ne prodajalka ničesar. Tožili so jo zaradi izgube neke priložnosti. Takšnih poizkusov smo imeli v preteklosti veliko, a smo jih s pomočjo odvetnice Monike Mavsar razrešili. Kolenc je dodal, da je očitno Slovenija postala Indija Koromandija za takšne zadeve.

3.030.000 eur za 2300m2

Kot je povedal Igor Kolenc, gre za tožbo, ki je vezana na izgubljeno poslovno priložnost podjetja, ki je pred trinajstimi leti kupilo halo in dotično zemljišče pri ladjedelnici, veliko vsega 2300 m2.

Kot je na primopredaji poudaril direktor občinske uprave Marko Unterlechner, je najprej Višje sodišče v Mariboru v celoti zavrnilo tožbeni zahtevek kot neutemeljen, nato pa so na podlagi zahteve revizije postopka na vrhovnem sodišču dosegli, da se postopek ponovno začne, in isto sodišče je ugotovilo, da je Občina Izola dolžna plačati tožeči stranki celoten znesek, z obrestmi. Unterlechner in Kolenc sta prisotnim tudi povedala, kaj se je pravzaprav dogajalo in kdaj. Časovnica verjetno ni povsem natančna, vseeno pa dovolj nazorno prikazuje, kdaj se je kaj dogajalo. Vsaj tisto, kar je znano javnosti.

Ne krivi, a dolžni

2005 - družba R Mercuri kupi zemljišče s halo, obremenjeno s hipotekami, za 242.000 eur.

2007 - ista družba sklene predpogodbo za prodajo objekta in zemljišča z družbo iz Hrvaške za 3.030.000 eur (vrednost objekta in zemljišča se je povečala za več kot desetkrat v dveh letih), ampak pod pogojem, da v enem letu prenehajo veljati omejitveni prostorski ukrepi za to območje. V roku enega leta bi torej moral prenehati veljati odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o prepovedi parcelacije, s katerim so na Občini Izola leta 2004 prepredeli parcelacijo območja ladjedelnice. Če bi se ta pogoj izpolnil, bi nastopila prodajna pogodba.

2008 - Ker je bil ta odlok leta 2008 še vedno veljaven, je podjetje R Mercuri zatrdilo, da je izgubilo poslovno priložnost, ker je bilo prisiljeno, zaradi lastnih likvidnostnih težav, prodati objekt in zemljišče Reiffeis banki, kot edinemu potencialnemu kupcu, za 1.900.000 eur. A, kot pravi Igor Kolenc, to ni bila navadna prodaja, temveč takojmenovani »sale and leaseback«, torej je Reiffesen banka zemljišče kupilo, a ga takoj dalo v najem podjetju R Mercuri.

avgust 2010, pred lokalnimi volitvami, na katerih je prvič zmagal Igor Kolenc - Predstavniki podjetja R Mercuri so takratni občinski upravi zagrozili s tožbo o zamujeni priložnosti.

začetek 2011 - podjetje R Mercuri toži Občino Izola za **1.100.000 eur**. To je razlika med **3.030.000 eur**, za kolikor so želeli prodati zemljišče hrvaški družbi in **1.900.000 eur**, za kolikor so ga kasneje prodali Reiffeisen banki. Občina naj bi bila vzrok za izgubljeno priložnost.

2015 - Občina Izola dobi sodbo na Višjem sodišču v Mariboru. Ki pa se po odločitvi vrhovnega sodišča poda v revizijski postopek. Zaradi revizije Občina Izola tudi povrne slabih 20.000 eur, ki jih je po dobljeni tožbi dobila od podjetja R Mercuri kot povrnitev sodnih stroškov.

2018 - Občina Izola izgubi ponovitev sodnega postopka.

Je občina dolžna spremeniti lokacijski načrt?

Ob tem se postavi vprašanje, ali je Občina, katerakoli Občina, dolžna spremeniti lokacijski načrt zato, da ne bi oškodovala lastnikov zemljišč? Ker potrebno je poudariti, da Občina ni bila stranka v postopku prodaje ali lastništva tega zemljišča. Na vprašanje, če je morda v igri kakšno pismo o nameri Občine o odpovedi prej omenjenega odloka, ali kakšnega podobnega dokumenta, Igor Kolenc pravi, da ne, vsaj kar je njemu znanega. A dodaja, da gre za bolj »kompleksno zadevo, ki pa ni tako črno-bela«.

Ker sklep sodbe še ni objavljen, je nemogoče ugotoviti, kaj je pravzaprav razlog za takšno odločitev sodišča. V zgodovini je bilo več podobnih zahtev po »izgubljeni priložnosti«, nenazadnje v zadevi Riba, kjer je Občina sicer morala vrniti kupnino za zemljišče, ki ga je podjetju prodala, ne pa tudi odškodnine za domnevno izgubljeno priložnost, ki pa je bila vezana na črpanje evropskih sredstev.

Kolenc je ob koncu povedal, da bo morala zdaj Občina Izola poiskati primerne rešitve in da bo potrebna veliko pogovarjanja in dogovarjanja, predvsem pa politične modrosti.

Nekoliko bode v oči, da o tožbi, kljub prepričanju zdaj že nekdanjega župana, ni vedel skoraj nihče. Župan sicer pravi, da ni bilo razloga, da bi o zadevi razpravljali v občinskem svetu, niti kot informacijo, saj je bila zadeva jasna in so tožbo leta 2015 tudi dobili. Meni da je bilo to tudi zapisano v letnem poročilu tistega leta.

Zagotovo je nelogična sodba, po kateri mora Občina Izola plačati slaba dva milijona evrov zaradi poslov, kjer ni bila niti lastnica zemljišča in objekta, niti stranka v postopku. Vseeno pa je postala odgovorna zaradi neuspešne možne prodaje, pri kateri, po besedah Igorja Kolenca, sploh ni bilo nobenega denarnega toka. Kaj je torej privedlo do takšne odločitve sodišča bi veljalo res dobro preveriti.

Svetniki potrjeni, župan ustoličen

V četrtek, 21. decembra 2018 smo Izolani dobili svoj sedmi občinski svet in petega župana. Ustanovna seja je potekala brez zapletov, tudi Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je bila izvoljena brez težav, pa tudi lokacija je vzdržala.

Seja je, zaradi nedostopnosti sejne sobe Občinskega sveta gibalno oviranim, potekala v telovadnici hotela Delfin, kjer so uspešno preizkusili tudi novo glasovalno napravo, saj tiste iz sejne sobe enostavno ni bilo mogoče prenesti na drugo lokacijo.

Uspešen potek konstitutivne seje na novi, sicer začasni lokaciji, je vsekakor ponudil velik izziv občinskim strokovnim službam, ki so morale poskrbeti, da glasovanje poteka nemoteno.

Konstitutivna seja se je začela s poročilom Občinske volilne komisije in Posebne občinske volilne komisije, ki sta potrdili že znane rezultate lokalnih volitev.

Začasna mandatna komisija

Sledilo je imenovanje najprej začasne mandatne komisije za potrditev mandatov članov občinskega sveta, ter pozdrav novoizvoljenega župana Danila Markočiča, ki je poudaril, da si želi koalicijo vseh triindvajsetih občinskih svetnikov, da pa si je želel začeti mandat z drugačno popotnico.

Sledilo je imenovanje Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki jo sestavljajo Dušan Amborž (Mef in Izolani), Evgenij Komljanec (Ponosni na Izolo), Manca Vadnjal (Izola je naša), Nataša Čerin (Izola prihodnosti), Dario Madžarevič (Izola 2030), Leopold Žolgar (SDS), Enzo Scotto di Minico (predstavnik manjšine). Predsednik komisije je Vlado Marič (Desus), njegova namestnica pa Romina Kralj (SD).

Prve kadrovske spremembe

Postal je že običaj in praksa, da se ob zamenjavi oblasti zamenjajo tudi nekateri nosilci pomembnejših odgovornosti v stari občinski upravi ali na ministrstvih. Seveda se tega najbolj zavedajo tisti uslužbenki, katerih imenovanje je bilo vezano na mandat župana, vendar sta bila v izolski občini na koncu takšna le še dva zaposlena od kadrov, ki so dobili zaposlitev v obdobju mandata župana Igorja Kolenca.

V teh prvih dneh po izvolitvi novega župana, Danila Markočiča, kakšnega posebnega kadrovskega cunamija ni bilo, se je pa novi župan Danilo Markočič že zahvalil za sodelovanje direktorju občinske uprave, **Marku Unterlechnerju**. Za opravljanje nalog direktorja občinske uprave je novi župan začasno pooblastil Vesno Rebec, ki je doslej opravljala naloge višjega svetovaleca – Vodje Službe za administrativno tehnično podporo.

Seveda pa to ne pomeni, da novi župan ne bo predlagal še nekaterih kadrovskih sprememb, zato z nekaterimi nosilci funkcij opravlja pogovore in skuša tudi sam dobiti vpogled v njihovo delo in sposobnosti. Pri tem je pozoren tudi na to, kako zmorejo v kolektivu ustvarjati pozitivno, ustvarjalno vzdušje, saj brez tega ne more biti prijazne, strokovne in odgovorne občinske uprave.

Konstituiranje sveta in razpis direktorja

Ne le v občinskih upravah, tudi v javnih zavodih se dogaja, da se tik pred ali takoj po volitvah dogajajo kadrovske spremembe, zaposlujejo novi ljudje ali podaljšujejo mandati starih.

Nekaj takšnega se je očitno zgodilo tudi v izolskem Zdravstvenem domu, kjer so za prejšnjo sredo ob 14. uri sklicali **1. konstitutivno sejo Sveta zavoda Zdravstvenega doma Izola** na katero so bili sicer povabljeni člani obstoječega sveta Javnega zavoda Zdravstveni dom Izola, ki naj bi se, po dnevnem redu sodeč, ponovno konstituirali po izvolitvi novih predstavnikov delavcev v Svet zavoda. A še bolj kot to nenavadno konstituiranje preseneča druga točka dnevnega reda in sicer **razpis za direktorja JZ Zdravstveni dom Izola**. Razpis je že izšel v Primorskih novicah, v **ponedeljek, 24. decembra**, kandidati pa morajo vlogo z vsemi ustreznimi dokumenti poslati v **roku osmih dni**, kar pomeni, da se rok izteče takoj po praznikih, čeprav mandat sedanjega direktorja traja **do maja 2019**.

S tem je verjetno mislil na odškodninsko tožbo, ki jo je Občina Izola izgubila pred nekaj dnevi in v ta namen je Markočič tudi že napovedal sestanek z vodji svetniških skupin, ki bo v naslednjih dneh.

Nič o odškodnini

Sicer pa o odškodninski tožbi, ki bo izjemo zaznamovala začetek mandata novega župana, na konstitutivni seji, ni bilo govora. To pa predvsem zato, ker na seji ni predvidenega uvrščanja novih točk.

AM

ur

Za pomoč so prosili tudi papeža

Ivo Vajgl je evropski poslanec z bogato novinarsko in diplomatsko kariero, zato je vedel, kaj počne, ko je v Slovenijo povabil predsednika Katalonske vlade, Quima Torro. Slovenska politika, ki je bila o obisku obveščena, pa se enostavno ni znašla. Reagirana po obisku so bila nevredna resne diplomacije.

Ne zgodi se ravno vsak dan, da predsednik neke vlade med obiskom v tujini, tudi preko tujega časopisja opozori predsednika iste države, da deluje neusklajeno, ker je sprejel na neuraden obisk katalonskega predsednika Quima Torro.

Predsednik slovenske vlade je namreč, med obiskom v Bruslju, povedal, da Slovenija ni zadovoljna, da se njen primer osamosvajanja zlorablja v prizadevanjih polovice prebivalcev Katalonije za neodvisnost, saj da je bila naša pot v samostojnost ustavno dovoljena in mirna. V pogovoru s španskim predsednikom Sanchezom pa je za povrh izrazil popolno podporo španski vladi.

O drugi plati zgodbe smo se pogovarjali z evropskim poslancem Ivom Vajglom, sicer vodjo Platforme dialog EU - Katalonija, ki si prizadeva za demokratično rešitev katalonskega problema.

- Pred dnevi ste, v imenu platforme dialog EU - Katalonija, papežu poslali pismo s prošnjo naj vpliva na španske oblasti, da katalonskim politikom in vodjem različnih katalonskih gibanj, ki jih držijo brez obtožnice zaprte že več kot pol leta, omogočijo vsaj praznovanje božiča v družinskem krogu.

- Papežu smo pisali zaradi tega, ker je Španija krščanska dežela, njihovo krščansko zavedanje pa sega tudi do inkvizicije in današnja oblast v Španiji se do Kataloncev obnaša ravno tako, v stilu inkvizicije. Zdelo se nam je prav, da se na papeža pred božičem obrnemo z eno samo prošnjo, da tem povsem neutemeljeno zaprtim, izvoljenim, predstavnikom katalonskega naroda, poslancem, članom vlade, voditeljem civilno družbenih in kulturnih organizacij, s svojo intervencijo omogoči, tako kot ostalim nedolžnim ljudem, ki jim nihče ne more naprtiti ničesar, da proslavijo in dočakajo božične praznike v družinskem krogu. Toliko smo si drznili upati, da bo papež dejansko nekaj poskušal narediti.

- Ste dobili kakšen odgovor?

- Ne, nismo dobili nobene povratne informacije.

Res pa je, da smo ga prosili za intervencijo tudi zaradi gladovne stavke štirih političnih zapornikov, ki pa so stavko prekinili ravno na dan, ko je papež dobil našo pošto. Prekinili pa so jo na prošnjo svojih kolegov, obeh predsednikov Katalonije, tistemu, ki je v izgnanstvu in tistemu, ki vodi vlado, in ki je tudi obiskal Slovenijo. Napisala sta jim resno in dramatično pismo, v katerem sta jih prosila, naj prekinijo gladovno stavko, da bi ohranili dovolj moči za to, da bi se lahko branili na tem, lahko mu rečem, pošastnem procesu, ki se bo zgodil verjetno že v januarju.

- Kljub temu, da še vedno nimajo obtožnice?

- Tako je, sploh še nimajo formalne obtožnice, temveč samo grožnje, ki jih izreka državni tožilec, ki kot da bi napovedoval športno stavo govori, da bo bivša predsednica parlamenta dobila 27 let zavora, ministri po 17 let zavora, predsednik največje civilno-družbene organizacije bo dobil 23 let zavora, vsi skupaj pa 177 let zavora. To je državni tožilec povedal na tiskovni konferenci in ob tem bil še zelo ponosen.

- Obisk predsednika katalonske vlade, ki ste ga sami organizirali, je v Sloveniji povzročil kar nekaj nelagodnosti. Kako je bilo videti ta nelagodnost v živo?

- Večina slovenskih vrhunskih politikov so vrhunski le po funkciji, ki jo zavzemajo, ne pa po poznavanju političnih in diplomatskih navad in veščin. Če bi jih poznali, ali če bi se posvetovali s kom, ki ima več izkušenj in poznavanja sveta, potem takšen obisk ne bi bil v ničemer problematičen, ker katalonski voditelji niso pričakovali, da bi jih kdo sprejel na uraden način, saj niso bili na uradnem, temveč na zasebnem obisku, na povabilo evropskega poslanca, to je mene in bivšega predsednika Milana Kučana. Poslala sva pismo vsem aktualnim predsednikom slovenske oblasti, države, vlade, parlamenta, zunanjemu ministru, kjer smo jih obvestili, da prihaja visok obiskovalec in da bi bil zelo počaščen, če bi našli čas za srečanje, ki pa bi lahko bilo tudi povsem neformalno in zasebno. Takšnih zasebnih srečanj je v vsakem trenutku na svetu verjetno nekaj sto in nihče o tem ne ve nič, ker ni njihov namen, da bi kdorkoli o tem karkoli vedel. Na takšnih srečanjih ni navade, da bi se fotografirali, da bi se postavljali, da bi imeli tiskovno konferenco. Gre predvsem za izkazovanje neke pozornosti in izmenjavo informacij. To je smisel takšnih pogovorov, a dejansko se je potem tako razpletlo, da je nato predsednik države sprejel katalonskega predsednika. Popolnoma odveč ob tem sprejemu pa je bilo, da so se fotografirali in te fotografije objavili na Instagramu, ker v tem trenutku ta obisk ni bil več niti zaseben, niti neformalen. Medtem ko je v parlamentu bilo vse nekoliko bolj profesionalno, pogovori so bili, tudi s predsednikom parlamenta, ki je sicer spoštoval zaukazano disciplino in najprej ni hotel sprejeti obiska, nato, ko ga je sprejel predsednik države, pa je ugotovil, da ta zadeva ni tako strašno nevarna. Seveda pa se je, zaradi pričakovane reakcije v Španiji, obisk nato spremenil v škandal, ki je odmeval tudi do Slovenije.

Reakcije, ki se nas prav nič ne tiče, ker to, da so Španci histerični, ko gre za katalonski problem, je njihova, vsem znana stvar. In mislim, da ob srečanjih slovenskih politikov s španskimi, ki so sledila, bi predvsem mi morali zahtevati od Špancev, da se nam ustrezno opravičijo za svinjarije, ki so nam jih izrekli. Naprimer to, da Slovenija smrdi po krvi, ker je zakrivila razpad Jugoslavije in začetek vojne na tleh bivše republike, s tisočimi mrtvimi in tako naprej. To so širili uradni predstavniki španske vlade in najbrž bi bilo zelo primerno, če bi jim rekli, da nismo bili ravno navdušeni nad takšnimi izjavami, ki nikakor ne sodijo v repertoar držav, ki želijo imeti prijateljske odnose. Na takšen način je treba ohraniti digniteto svoje države in jo braniti. Ne pa neko povsem nepotrebno sprenevedanje in posipanje s pepelom in kazanje na grehe svojih kolegov.

- Španija ima trenutno veliko težav. Tukaj ni samo Katalonija. Nacionalisti so se pojavili tam, kjer jih ni nihče pričakoval.

- Španija velja za državo, ki je opravila s svojo fašistično preteklostjo, v resnici pa to ne drži. V neposredni bližini Madrida se bohoti orjaški spomenik generalu Francu in težko si predstavljam, da bi takšen spomenik Hitlerju ali Hermanu Gehringu postavili kjerkoli v Nemčiji. In vendar je bil Franco tesen sodelavec tako Mussolinija, kot Hitlerja in je naročil uničenje Guernice in italijanski fašisti in nemški nacisti so aktivno sodelovali z njegovimi četami v španski državljanski vojni. Španci v resnici niso počistili s to svojo preteklostjo, predvsem pa niso počistili svoje zakonodaje. Sicer govorijo, da imajo novo ustavo. Že res, ampak ta močno spominja na tisto iz časov frankizma in je izjemno toga, ko gre za pluralizem in multinacionalno sestavo Španije. Španija je multinacionalna država, ne gre samo za Baske in Katalonce, ampak tudi za druge, ki imajo svojo identiteto. Danes je v Španiji takšna situacija, da tisti, ki zmerja Katalonce, naprimer v Andaluziji, ima zagotovljen volilni uspeh. Na tem uspehu je ravno v Andaluziji zrasla profašistična stranka Vox, in na tej podraži lahko zrastejo nove stranke po vsej Španiji. Navsezadnje tako kot se bohotijo desničarske, ksenofobne, neofašistične stranke v številnih evropskih državah. In ne, niti Slovenija ni povsem imuna, ko gre za ta fenomen.

Za vse je "kriva" predvsem nona

Kakor so nas none in nonoti učili, so zapisali ob svoji predstavitvi ustvarjalci blagovne znamke Fina Isolana, ki nas že nekaj časa razveseljujejo s svojimi izdelki, od začimbnih soli do sladkorja. Zdaj imajo tudi trgovino v Gregorčičevi ulici, in čeprav jih ni lahko najti so prepričani, da se bo to spremenilo. Tudi skromnost in preprostost sta njihov adut.

- Kot večina stvari v našem življenju, se nam je Fina Isolana kar zgodila. S tem mislim, da nismo delali nobenih klasičnih poslovnih planov in raziskovali trg ampak preprosto dobili preblisk, idejo, ki je bila tako samoumevna in blizu vsem članom, da smo naslednji trenutek vedeli, da je to naša nova pot.

- Nikakor niste zgolj proizvajalci začimbni mešanic. Ste neke vrste ohranjevalci tradicije s pridihom etna in sodobne kulinarike. Ste nekakšna začimbna world music, ali se motimo?

- Istrska kuhinja je preprosta, a izjemno okusna in zdrava. Danes ljudje ponovno iščemo in si želimo prav tega – preprostosti. Naše none so nam neumorno kuhale izjemne jedi. Vsaka vas, vsaka kuharica je imela nekoliko drugačno različico recepture in svojo skrivno kombinacijo začimb. Imamo izjemno kulinarično pestrost in bogastvo. Velik pečat je projektu dala nona. Od kar pomnim je neumorno vsak dan, brez izjem, zadnjih, vsaj 40 let, kuhala za nas. Če ne ob drugi priložnosti, smo se vsaj enkrat na dan zbrali vsi člani družine skupaj in pojedli obrok.

- Vsem svojim proizvodom dajete zanimiva, domača imena. Kdo med vami ima te ustvarjalne sposobnosti?

- Bolj kot za ustvarjalne sposobnosti gre za to, da smo si upali v polplavi novih, modernih, »prestižnih« izdelkov in imen uporabiti stara, zanimiva, preprosta, narečna imena, ki odražajo tudi vsebino mešanic. Medtem, ko hočejo vsi biti nekaj več kot drugi in si nadevajo imena Gourmet, Prestige, Premium, hoče Fina Isolana iti celo korak nazaj in biti skrajno preprosta, pristna, a z vsebino. Tako kot je bilo v časih naših nonotov in non. Zelo me moti to, da se je s hrano začelo afnati in iz nje izživljati. Tu imam v mislih vse »prestižne« restavracije in moderno molekularno kuhinjo kjer se iz hrane dela dobesedno norca. Hrana ni predmet prestiža in luksuza! Hrana je del kulturnega bogastva, je izkazovanje ljubezni in naklonjenosti, je osnovna dobrina.

- Kateri od vaših izdelkov vam je odprl pot in dal največ vzpodbude in optimizma?

- Vseh 7 solnih mešanic in dva sladkorja smo izdelali hkrati. Bili so naš prvi asortiman. Ljudje imamo zelo različne okuse. Zato smo želeli narediti eno paleto, s katero bi uspeli zadovoljiti vse te različnosti. Sladkor smo dodali za popestritev. Ni nič posebnega. V bistvu so naše none delale isto, samo po korakih – one so pri peki sladice dale najprej sladkor, nato pa naribale lupino limone. Mi smo naredili enako, le da smo sestavine že združili v en izdelek. Seveda smo poskrbeli, da uporabljamo nerafinirani naravni sladkor in da so vse začimbe popolnoma naravne.

- Verjetno se zavedate, da tako z začimbni mešanicami kot s čaji posegате na področje velikih proizvajalcev in prodajalcev. Ali vas že poznajo?

- Industrija je prevzela že vsa področja prehrane. Vendar je zadnjih nekaj let opaziti med ljudmi izrazit trend opuščanja teh izdelkov in vračanja k izdelki za katerimi stoji oseba, mali pridelovalec, kmet. Veliki so to že opazili in začeli intenzivno vlagati v ta segment – veliki trgovci imajo police samo s tovrstnimi izdelki; prehranska industrija se oglašuje preko množičnih medijev, kjer posamezne osebe, ki so na spletu priljubljene, uporabljajo te izdelke,... Genske spremembe, različni umetni dodatki, nenaravni procesi v proizvodnji, so zame afnanje iz hrane, ki si ga ne bi smeli dovoliti in ga ne bi smeli podpirati.

- Na policah imate tudi slikanico Martinček pobalinček, katere izkupiček je v celoti namenjen dobrodelnim organizacijam. Nam lahko kaj poveste o njej, glede na to, da je niti mi v Mandraču ne poznamo, čeprav je zgodba menda izolska.

- Nekega dne me je poklicala Urša Fišter. Povedala mi je, da piše zgodbo za otroke, da se zgodba dogaja v Izoli in da bi me prosila, če bi mi jo lahko predstavila. In sva se dobila. Urša je najlepša poletja svojega otroštva preživela v hiši v Izoli. V Izolo je zaljubljena še danes. Zgodba, ki jo je napisala pa temelji na dogodku, ki se ji je res zgodil. Na koncu poletnih počitnic, ko so prišli domov, je opazila v eni od vrečk skritega potnika – martinčka. Zasmilil se ji je, saj je vedela, da celinska klima ni primerna za njih in ni vedela kako ga vrniti v Izolo. Knjiga ima prelepe ilustracije.

Zgodba je preprosta in poučna. In to, da se dogaja v Izoli, mi je bilo fantastično. Odločili smo se, da njen projekt finančno podpremo, saj gre izkupiček od prodaje v celoti za Kardiološki oddelek pediatrične klinike in Varstveno delovni center Sonček, ki zaposluje invalide.

- Trgovino ste pogumno odprli v dokaj odmaknjeni Gregorčičevi ulici. Niste našli nič primernejšega nekje bližje morja in turističnih poti?

- O lastni trgovini nismo upali niti sanjati. Ni bila v planu. Kar zgodila se je. Naše lokacije sploh ne vidim tako nezanimive. Morda zato, ker mi je cela Izola tako všeč... Prepričan sem, da Gregorčičevo ulico čaka še zelo zanimiva prihodnost. Vendar ne še tako kmalu. Nam pa se nikamor ne mudi.

- Kje se vidite konec leta 2019.

Konec leta 2019 se vidimo na začetku leta 2020. V resnici ne delamo nobenih velikih planov, ampak skušamo izkoristiti vsak dan sproti. Smo tako majhni, da uspemo komaj dohitevati in izpolnjevati vse obveznosti sproti. Zato nimamo časa preveč »fantazirati« kot bi rekla nona, ampak še preden se zavemo, je konec dneva in začetek naslednjega. Sigurno pa imamo v planu nadaljevati našo pot in komaj čakamo, da vidimo kam nas bo pripeljala. Izola je res biser slovenske obale in ima veliko potenciala za razvoj v vseh vidikih, posebno še v turizmu. Želimo biti priča in del tega razvoja.

ur

Razglednica z zimskega svetilnika

Za praznike bo bolj malo "zimmer frei"

Izolski hoteli so za božične in novoletne praznike večinoma polni. Večinoma imajo tudi svoje kulturne programe, za tiste, ki se bodo zadnjo letošnjo noč odpravili med ljudi, na Lonko, pa bodo poskrbeli Stino in Ne me jugat.

Prvi podatki za mesec november ponovno pričajo o rasti števila turističnih obiskov, ki jo letos v Izoli beležimo prav v vseh mesecih. Obiskalo nas je 4.566 gostov, ki so skupaj opravili 17.432 nočitev. V primerjavi s preteklim letom to predstavlja 13 % povečanje števila gostov in 14 % povečanje opravljenih nočitev.

Zanimivo, da je bilo novembra kar 77 % domačih gostov, saj so bile v začetku meseca takoimeno krompirjeve počitnice. Med tujimi gosti je bilo največ Italijanov (7 %), sledijo Avstrijci (5 %) in Nemci (2 %).

Tudi za božično novoletne praznike so napovedi dobre, saj je, na primer, Hotel Delfin polno zaseden tako za božič kot za novo leto, ko pripravljajo tradicionalno silvestrovanje z Ansamblom Delfin. Nekaj miz za zunanje goste je še prostih.

Iz hotelov Bernardin, ki upravlja s hoteli San Simon v Izoli, so sporočili, da bo zasedenost hotelov družbe Hoteli Bernardin, med božičnimi prazniki, predvidoma 80 % v hotelih, ki v tem obdobju obratujejo, med novoletnimi prazniki pa so vsi hoteli že 100 odstotno zasedeni. Silvestrovanje bo pri njih potekalo na petih lokacijah, goste pa bodo zabavale glasbene skupine Nightlife, Rockfeller, Magnolia, ter Primorski fantje. Poleg božično-novoletne tržnice bo možno tudi kopanje ob soju sveč in penini, večerja z istrskimi zvoki Rudija Bučarja, koncert z Lucienne Lončina, božični godalni koncert s skupino Ad Libitum ter božični vokalni koncert s Klapo Lungomare.

Na Belvederju (Belvedere Vile in Cliff) imajo do 28.12. še dovolj prostih kapacitet, za novo leto pa bo hotel Cliff polno zaseden, trenutno pa je nekaj sob v vilah za silvestrovo še prostih. »Predvidena zasedenost v obdobju od 24.12. do 2.1.2019 je skoraj 30% višja v primerjavi z enakim obdobjem lani,« so sporočili. V hotelu Marina imajo trenutno še kar nekaj prostih sob, večino rezervacij navadno beležijo »last minute«, je pa zasedenost za novo leto okoli 75 %. Restavracija hotela Marina je za silvestrovanje sicer že polno zasedena. .

Največ gostov, ki bodo Izolo obiskali konec leta je domačih, sledijo jim avstrijski in italijanski gostje. Prav gosti hotela Marina se bodo, zelo verjetno, udeležili tudi silvestrovanja na Lonki, kjer bo veselo s skupinama Stino in Ne me jugat.

NAJSREČNEJŠI TRENUTKI PRIČAKOVANJA

piše: Dorina Beržan

Enkrat, dvakrat, celo trikrat na leto je moja nona prepešala od Viližana do Strunjana, da nas je prišla obiskat. Pri nas je bila nekaj dni. Za božične praznike je vedno prišla. S seboj je prinesla pomaranče, mandarine, »civibe«, limone in vse, kar je potrebovala, da bi spekla »fritle«.

V velikem pričakovanju sem se dan pred božičem navsezgodaj zbudila in v mrazu hodila sem in tja – iz kuhinje na glavno cesto in nazaj. Spremljal me je moj zvesti pes Turko in moj črnobeli muc. Ko se je na cesti pojavila nona, sem jo takoj prepoznala po temni ruti in flanelasti zimski opravi in stekla proti njej ter se k njej stisnila. Dišala je zmeraj enako – po kafri. Od nje je sevala posebna toplota. Bila sem tako zelo srečna, da sem se lahko predala njenemu nedrju in toplim rokam!

V kuhinji naju je s toplo belo kavo pričakala mama. Po vsej hiši je dišalo po čistem, saj se je mama nekaj dni vsa posvetila čiščenju hiše – ribanju in pranju. Zato so zavese izstopale s svojo belino, prav tako pa namizni prtji in prtčki. Različne praznične vonjave so preplavljale hišo.

Vsak od nas je dobil svojo zadolžitev. Moj stric Angel je vzel sekirico in šel v gozd po božično drevo, ki je bil seveda brin. Jaz sem šla nabirat mah, kar sem ga našla ob drevesnih koreninah. Mama in nona pa sta šli v kuhinjo.

Ko je stric Angel postavil na noge drevo, sem ga okrasila s kosmiči vate, s karamelami in ob vznožje, da prekrijem leseni križ – stojalo, postavila mah, ki je hkrati služil za oporo figuricam živali ob jaslih in novorojenemu bitju Jezuščku. Leto za letom sem imela več živalic, ki so se mi zdele prav čarobne. Mama mi je pomagala do konca okrasiti drevo in obesila še zadnjo svečko na ščipalki. Oh, skoraj bi pozabila: karamele na drevesu so bili v resnici mandeljni, oviti v srebrne, zlate in pisane svilene papirčke, ki sem jih prav v ta namen hranila vse leto.

Ko je padel mrak, sta šli nona in mama peč v kuhinjo, mene pa nagnali spat. Zadišalo je po »fritolah«. Zlezla sem iz postelje in se usedla na stopnice. Omamni vonj po tem pecivu se je razširil po vsej hiši in prekril celo močan vonj brinovega drevesa in smole. Kaj sta si mati in hči pripovedovali vso noč, nikoli nisem izvedela. Vem pa, da sta čarali. Kajti jutraj, ko sem vstala, sem v kuhinji na mizi zagledala lep bel vezeni prt, na njem pa orehe, mandeljne, lešnike in suhe fige, poleg pa dve veliki skledi z zlatorumenimi »fritolami«. Omamno dišečimi!

Praznični dnevi okrog božiča so bili zame čarobni, trenutki pričakovanja pa najsrečnejši v življenju.

Dorina Beržan je mojstrica besede, prozne in poetične. Za povrh še ena redkih, ki to počne v izolskem dialektu. Kultura in umetnost sta delili z njo vsa leta življenja in veseli smo, da jo lahko pridružimo spoštovanemu naboru naših kolumnistov.

Če bi bil direktor, bi Izola imela ribiški muzej

Tako s skrivnostnim nasmehom pove Zdravko Marenčič, zgodovinar in umetnostni zgodovinar, ki se je, namesto na mesto direktorja Pomorskega muzeja Sergej Mašera, za 12 let vkrcal na ribiški čoln. Zdaj je učitelj zgodovine, ki je napisal knjigo o zgodovini Izole in ribištva. Izšla bo takoj po novem letu, kmalu pa bo nared tudi dolgo napovedovana, vendar oblikovno in vsebinsko zahtevna knjiga Marina Šinkoviča z zgodbami izolskih ribičev.

Skoraj 400 strani obsegajoča knjiga, ki je razdeljena na tri poglavja: Istra, Izola in ribištvo, bo izšla po novem letu pri naši založbi Potisk.

Zdravko Marenčič ima zanimivo življenjsko zgodbo. Rodil se je leta 1954 v Ljubljani, očetu Bricu in materi Prekmurki. Leta 1956 se je družina preselila v Izolo, kjer je končal OŠ Vojke Šmuc, maturiral na koprski gimnaziji in nato doštudiral zgodovino in zgodovino umetnosti. Leta 1978 se je zaposlil v piranskem pomorskem muzeju Sergeja Mašera kot kustos za zgodovino pomorstva, potem pa se je leta 1984 odločil za ribiški poklic in ribaril naslednjih 12 let. Leta 1996 se je vrnil k svojemu prvemu poklicu in začel poučevati na OŠ Dušana Bordona v Kopru, kjer bo kmalu dočakal upokojitev. Knjigo o zgodovini Izole in ribištva je pripravljala približno 3 leta in zanjo prebral množico strokovnih, zgodovinskih in poljudnih tekstov, ki so navedeni med viri in že sami po sebi predstavljajo bogato zbirko zapisov o zgodovini našega mesta in ribištva.

- **Knjiga ima navedenih ogromno virov. Res si veliko prebral.**
- Prebral sem vse, kar se je dalo. Starejšo in novejšo literaturo, v slovenščini, hrvaščini, italijanščini.

- **Zakaj pa si se lotil tega dela?**

- Ne bom rekel, da sem se čutil poklicanega, da nekaj o Izoli napišem, a ker sem bil ribič in stari Izolan, sem se za to pač odločil. Najprej sem napisal petdeset strani, nato, malo po malo, prebereš nekaj gradiva, dobiš nekaj zamisli in že jih imaš več kot tristo.

- **Tvoja knjiga vsebuje vsaj dvajset različnih del namenjenih Izoli.**

- No, saj o Izoli ni napisanih veliko knjig in najnovejša je stara že kakšnih trideset let, to je Izola, mesto delavcev in ribičev. Novejših ni bilo, čeprav se je v tem času veliko spremenilo. Nekaj o našem ribištvu je sicer bilo napisanega na italijanski strani, vmes je pisal Bruno Volpi Lisjak, pa še nekateri drugi, a nihče ni navajal virov, kar me je kar malo razjezilo, saj z navedbo virov lahko bralec, če to želi, svoje znanje dodatno razširi. Sicer se moraš zanašati samo na tisto, kar si prebral.

- **Zanimivo, da med viri ni spletnih naslovov. V svoji raziskavi si se poslužil samo tiskanega gradiva, brez interneta?**

- Na internetu ne dobiš ničesar. Morda bo kakšen zgodovinar, kar sem sicer tudi sam, ugotovil, da sem upošteval preveč stare avtorje, ali pa da so se italijanski avtorji motili, ampak to morda velja le za poglavje o Istri. Za Izolo in ribištvo se niso veliko motili. Morda mi bo kdo tudi očital, da nisem pregledal arhivov, a za kaj takega bi moral biti zaposlen na muzeju.

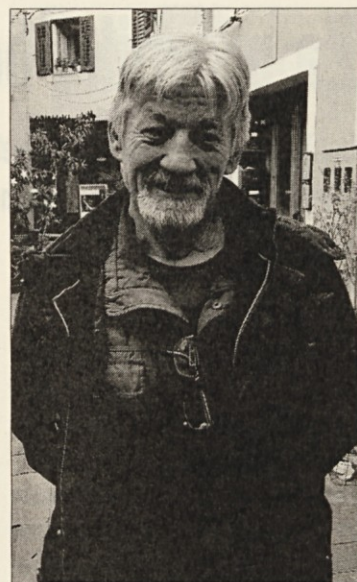
Jaz, kot učitelj, sem v dopoldanskem času v službi, popoldan pa so arhivi zaprti. Ostalo mi je raziskovanje literature, kar jo je bilo.

- **Kot zgodovinarja in ribiča so te morda kontaktirali ob nastajanju novega muzeja v Izoli?**

- Pred več leti, ko se je govorilo o uličnem muzeju, sva bila z Jožetom Črneličem na sestanku v Piranu in sva se dogovorila, da bom kot ribič in zgodovinar nekakšen zunanju sodelavec muzeja, ampak tukaj se je vse ustavilo.

- **Ko sem v tvoji knjigi prebral o znanih Izolanih, sem prebral o Manzuoliju, ne o Manzioliju.**

- V srednjem veku so priimke vedno zapisovali na dva načina. Eni so se obnesli, druge so spremenili, ampak oba sta pravilna. Pravzaprav je priimek Manzuoli starejši, izvira pa iz besede *manzo*, torej iz vola, in še danes je v družinskem grbu volovska glava.

Na začetku ja, a imeli so močen sindikat in so sprejeli ideje, ker so bili slabo plačani delavci in so bili zelo uperjeni proti fašistični oblasti. V Izoli je anstala fašistična organizacija, ampak je bila zelo majhna. Pa še tukaj je bilo veliko baruf in so jih večkrat pretepali.

- **Zanimiv je podatek, da so nekoč ribiči ulovili bistveno več kot danes.**

- Nekoč je bilo morje polno ribe, dokler se niso pojavile koče, ki so vlekle po dnu, pa levante, šakaleve, plivarice, in so ribo izlovili. Predvsem smo jo izlovili v zadnjih tridesetih letih in zdaj nimamo več sardele in še marsikatero druge ribe. Danes ribiči životarijo. Nekoč so postavili sto ali dvesto metrov mreže in so toliko nalovili, da so barko napolnili z ribami. Danes pa lahko vržeš mrežo od tukaj do Gradeža in boš morda dobil eno ribo na sto metrov.

- **Pisal si o nenehnih sporih s Čežoti.**

- Oh, to so posebne, te zgodbe. Čežoti so bili najboljši ribiči na Jadranu, ali pa vsaj na tem delu, od Chiogge navzgor. Drznili so si biti tudi po dva tedna, ali pa eno celo luno na morju, s tem, da so imeli barko, njihovo najhitrejšo jadnico, ki je redno prihajala do ribičev po ulov, da so imeli v Chioggi vedno svežo ribo. Čežoti so jedli in spali v barkah, dvakrat dnevno pa dvigali in spuščali mreže. Njihov cilj je bil samo čim več uloviti, bali pa se niso niti močnega juga, niti močne burje. Izolani pa so imeli manjše barke, poleg tega je bilo v našem morju veliko ribe in so se pogosto držali svojih meja. Ravno zato, ker je bilo pri nas še veliko ribe in je umirala od starosti, medtem ko so jo okoli Chiogge že izlovili, so Čežoti začeli prihajati k nam.

- Menda so bile hude bitke.

- Veliko ni zapisano, a če so jih Izolani dobili v našem morju, so jih lovili, so pa imeli Čezoti hitrejše barke. Morda so jim kdaj pobrali mreže, a so jih praviloma stražili. Enkrat pa so Čezoti celo rešili dva Izolana na morju. Zdi se mi, da leta 1774. Rešili so dva Izolska ribiča, ki sta se utapljala, za še enega pa so bili prepozni. Takrat so jih pripeljali v izolski mandrač, kjer so jih domačini nekoliko sramežljivo sprejeli, a vseeno hvaležni, da so rešili dva njihova sokrajana. Bili so jim tako hvaležni, da so celo lahko prespali v Izoli (smeh). To je bil zanje najhujši udarec, da so jim morali zagotoviti gostoljubje, seveda iz spoštovanja.

- Koliko časa je nastajala knjiga?

- Dobri dve leti, s tem, da sem veliko delal za vikende. Ur sicer nisem štel, a se jih je nabralo nekaj tisoč.

- Koga bo zanimala ta knjiga?

- Tiste, ki imajo radi Izolo in bi radi dobili podatke o zgodovini mesta v ne predebeli knjigi. Vsekakor tudi tiste, ki jih zanima ribištvo in morda tudi koga iz kontinentalnega dela Slovenije.

In morda kakšen od tvojih dijakov, za seminarsko nalogo?

Ja, v vsakem primeru gre za priročno delo. Morda celo na spletu, saj bo prej ali slej končala tam.

ur

Marino nam je dal popra

Ko smo se odločili za tisk knjige ribiških zgodb Marina Šinkoviča niti mi nismo vedeli, kaj nas še čaka. Prevajanje iz ribiškega multijezika z dialektalnimi primesmi, preverjanje nekaterih podatkov in obilo oblikovanja. Tako-le bo videti ena od 250-tih pripovedi.

V tej knjigi se bom večkrat spomnil ribičev s katerimi sem bil zaposlen na ribiški ladji Primorka s kapitanom Markom Antolovičem in Ginom Antolovičem, Nevijom Ipso, Viktorjem Gergeto, Ivanom Volkom. Arterom Beštjakom in Alojzem Gašperutom. To je bila posadka, kot se šika. Začelo se je, seveda, v pristanišču.

»Marino, greš z nami v ponedeljek ribarit v Rabac. Saj veš, da nam manjka kuhar«. Pred tem sem bil dve leti zaposlen na matični ladji Vojko, kot kuhar - mornar. Ker sem slišal, da bodo ladjo Vojko prodali v Dalmacijo, sem se odločil in pridružil novi ladji in posadki. Moj mentor v kuhinji je bil Vittorio Gergeta: »Dajmo Marino, skoči v trgovino po 5 štruc kruha, kilo mesa z mišice za juho, olje in čebulo, mi pa smo že kupili liter Bepota, belega vina za šugo in tri pakete špagetov.« Vse lepo in prav, šugo se je kuhal, vina pa od nikoder. »Vittorio, kaj naj dodam, če ni vina? Dolij malo kisa, jutri pa ti bom pokazal, kako se naredi dober brodet. Vidiš tisto gospo na obali. Prosijo jo za šop petršilja.«

»Dober dan gospa Anita, mi boste prinesli malo petršilja? Seveda, otrok moj. Prinesem ti ga jutri zjutraj, ti pa mi boš dal kakšno sardelo.«

Nekaj dni kasneje smo odpluli z Rabca za Pulo.

Vasko bo vodil strokovni svet

Na 31. redni skupščini Jadralne zveze Slovenije so člani potrdili predlog elementov novega koncepta delovanja JZS ter izvolili novo vodstvo. S sprejetjem elementov novega koncepta delovanja je JZS poleg nudenja podpore delovanju klubov pri vzgoji mladih jadralcev prevzela vlogo organiziranja in vodenja treningov ter ostalih priprav reprezentanc v izbranih prehodnih mladinskih in olimpijskih razredih. Svoje izjemno znanje in izkušnje pa bo odslej v vlogi glavnega trenerja in predsednika strokovnega sveta JZS delil tudi najuspešnejši slovenski jadralac Vasilij Žbogar.

Ključna novost v konceptu je, da JZS prevzema vlogo organiziranja in vodenja treningov in ostalih priprav reprezentanc v izbranih prehodnih mladinskih in olimpijskih razredih. Skladno s predvidenimi spremembami, povezanimi z novim konceptom delovanja JZS, ki so bile na skupščini sprejete soglasno, je skupščina obravnavala in sprejela tudi nov Statut JZS. Poleg tehničnih sprememb ta opredeljuje tudi novo vlogo glavnega trenerja, ki bo hkrati predsednik strokovnega sveta, v katerem pa sta sedaj združena tako dosedanj svet za vrhunski šport, ki je skrbel za članske reprezentance, in svet za mladinsko jadrnanje.

»Vesel sem bil, da so bili vsi sklepi in odločitve sprejeti skoraj soglasno. Obenem pa je to tudi zelo pomembno. Sprejeti sta bili tudi najpomembnejši točki za nadaljnji razvoj slovenskega jadrnanja. Prva je vzpostavitev nacionalnega panožnega centra JZS. Obenem je Vasilij Žbogar postal član IO in predsednik strokovnega sveta, bo pa tudi glavni trener. To so bili tudi pogoji za mojo ponovno kandidaturo. JZS bo nekoliko bolj kot doslej vzpostavila poklicno delovanje stroke. Poleg tega pa je tudi predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije Bogdan Gabrovec v predstavitvi svojega dela pred nedavno izvolitvijo izpostavil pomen nacionalnih panožnih centrov različnih panog,» je pojasnil predsednik JZS Aljoša Tomaž, ki je dolžnosti predsednika opravljal tudi v času po odstopu 18. maja letos zaradi drugačnih pogledov na financiranje in organizacijo reprezentančnih vadbenih centrov.

Skupščina se je najprej seznanila z odstopom predsednika Aljoše Tomaža in večine članov izvršnega odbora ter razrešila izvršni odbor v celoti, nato pa na podlagi sprejetih elementov novega koncepta JZS soglasno izvolila novo vodstvo v sestavi: predsednik Aljoša Tomaž kot edini kandidat za predsednika ter člani izvršnega odbora Samo Lozej, Marjan Matevlič, Jure Orel, Karmen Pahor, Sebastjan Šik, Tomaž Virnik, Damijan Vuk in Vasilij Žbogar. Novemu vodstvu se štiri letni mandat začne dan po skupščini, 21. decembra 2018. Ker je novo izvoljeno članstvo Karmen Pahor v izvršnem odboru nezdružljivo z njenim dosedanjim članstvom v nadzornem svetu, je bila za nadomestno članico nadzornega odbora izvoljena Tatjana Voj. Skupščina se je sicer še seznanila s poročilom o delu JZS za leto 2017 in potrdila zaključni račun za leto 2017, se seznanila z okvirnim planom dela in finančnim načrtom za leto 2018 ter s poročilom nadzornega odbora in določila članarino za leto 2019, ki bo še naprej 100 EUR.

Novo vodstvo bo že na prvi uradni dan novega mandata, 21. decembra, sklicalo dopisno sejo izvršnega odbora, na kateri bodo Vasilija Žbogarja, dobitnika dveh srebrnih in bronaste olimpijskega odličja, potrdili za glavnega trenerja.

Katarinini sprehodi med slikarskimi tehnikami

Ukrajinska umetnica Katerina Burlina, ki se je pred petimi leti priselila v Izolo, je svoja dela že večkrat predstavila obalni publiki, trenutno pa se v galeriji Plac Izolanov predstavlja s svojimi risbami, ki jih sama imenuje grafike in nekatere med njimi bodo to menda tudi postale.

Katarinino delo spremljamo že nekaj časa in lahko bi rekli, da avtorica izkazuje kvalitetno likovno formo, katere primarna značilnost je prepletenost vsebinskega predvsem pa raznovrstnost izvedbenega segmenta.

Vešča v slikarstvu z lahkoto prestopa v oblikovanje in izpovednost skozi predmetne artefakte, odkriva nove materiale, se izraža v dvodimenzionalni podobi ali objektu, lahko je klasična ali »alternativna«.

Kljub temu, da na kompleksnejšo in obsežnejšo predstavitev njenega dela še čakamo, je aktualna razstava njenih risb v izolski galeriji Plac Izolanov prelomna. Umetnica se tokrat predstavlja v klasično tradicionalni likovni izpeljavi. Skozi serijo risarskih izdelkov, ki jasno izpostavijo njen ustvarjalno umetniški jaz, razgrne poetiko, ki jo je gradila v predhodnem obdobju, ki nam je »zvenelo« kot eksperimentalno. Pred nami je izpolnjen izraz.

Katerina svojo likovno slogovno formo neposredno izpostavi. Figuralni pripovedni način, ki v ozadju nekoliko spominja na izvedbe avtorje tako imenovane Pariške šole (Ecole de Paris), je izpeljan v svojstveni osebni izraznosti. Linijsko zelo prelivno, tekoče v ustvarjanju rahle, spevne dinamike in z vzdušjem ležernega, neobremenjenega, a obveznimi elementi skrivnostne enigmatičnosti figuralnih akterjev, predstavljajo te podobe Izolo kot mali Montparnasse.

Dovršeno stilizirana figuralna oblika je vsekakor avtorsko opredeljena in izkazuje risarsko bravuro slikarke, ki v izvedbi prepleta uporabo svinčnika, oglja, tuša, akvarela in drugega, kar tehnično zapolnjuje in izrazno dopolnjuje črno belo slikovno polje podobe.

Dejan Mehmedović

Način upodobitve pa s tem prestopa v vsebino. Katerina Burlina predstavlja svoj svet. Igriva narativnost v kateri je veliko realnega, a vendar neustavljivo polje fantastičnega se motivično nekoliko naslanja na okolje, Izolo, vendar je čustveno ozadje, doživljanje lepote življenja, mladostni dražljaj vodilo njene pripovedi.

Peli so za praznik

Ob državnem prazniku, dnevu samostojnosti in enotnosti, so pevci Moškega pevskega zbora Izola, ki ga vodi Anton Baloh, opravili tradicionalni obhod Izole s koncertiranjem na različnih prizoriščih.

Brez velikih napovedi so se selili z enega konca mesta na drugega in povsod zapeli dve ali tri slovenske ljudske pa tudi moderne pesmi, seveda pa tudi kakšna italijanska ni umanjala. Tako so prišli tudi na Largo pri špini in odpeli nekaj pesmi, eno od solističnih pa je izvrstno odpel Marino Bembič.

Zahvala in čestitka

Moški pevski zbor Delfin, ki ga vodi Maja Cetin, se iskreno zahvaljuje vsem, ki so jim v letošnjem letu pomagali pri organiziranju koncertov, od Centra za kulturo, šport in prireditve, do hotela Delfin in hotelov Krka v Strunjanu, Javnemu skladu za ljubiteljske dejavnosti in številnim poslušalcem, ki tako radi prisluhnejo njihovem petju. Hkrati vsem voščijo vesele praznike in Srečno novo leto 2019.

Predsednik zbora: Stanko Nežič

Tolminski likovniki z aktom

V galeriji Alga je na ogled razstava likovnikov, ki so člani DRUŠTVA LIKOVNIH USTVARJALCEV TOLMIN. Akte, ki so jih naslikali letos poleti razstavljajo: Bine Kurinčič, Alda Grudina, Bojana Kavčič – Fortunat, Damijana Bensa, Dare Trobec, Darja Lavrenčič, Dea Volarič, Edo Dežela, Ida Kocjančič, Jana Dolenc, Jelka Skok, Lidija Gruntar, Nada Zuza, Rok Alboje, Silvo Jelinčič, Stanka Golob, Vinko Peternej, Zdravka Komic in Majda Šimon. Njihova mentorica je Jana Dolenc.

Niso pozabili na kažete

Pred volitvami je bila na obisku v Izoli novoimenovana direktorica Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, nekdanja ministrica za infrastrukturo, Irena Majcen.

Takrat se je zdelo, da je prišla zgolj v pomoč županskemu kandidatu Danilu Markočiču, toda že njen prvi obisk je pokazal, da se očitno želi res seznaniti s težavami izolskih zakupnikov kmetijskih zemljišč in predvsem da želi prispevati k razreševanju nastalih zapletov. Že na sestanku se je z nekaterimi udeleženci pogovarjala o njihovih težavah in obljubila, da se bo seznanila z njihovim primerom in držala je besedo.

Eden od udeležencev ji je že poslal dokumentacijo o svojem primeru črne gradnje in že dobil prvi odgovor, ki obeta vsaj pogovor o rešitvi problema, če ne že rešitev samo.

Včeraj je bil na ponovnem obisku pri njej župan Danilo Markočič z željo, da se dogovorijo o konkretnih dejanjih za urejanje odnosov med Skladom, občino in zakupniki, posebej v primeru zemljišča za gradnjo krožišča na Belvederju.

ur

Dobrodelnost vsem dobro de

Ob izteku leta 2018 naredijo tudi društva inventuro svojega dela. Društvo upokojencev Jagodje- Dobrava - projekt Starejši za starejše je nadgradilo svoje delovanje še v smeri medgeneracijskega delovanja. S pomočjo donatorice, ki ne želi biti imenovana, jim je uspelo pridobiti preko 150 knjig za najmlajše.

Povsem nove knjige so vsebinsko zelo različne: vzgojne, zabavne, poučne celo kuharske in spodbujajo ročne spretnosti. Vse knjige so čudovito likovno opremljene. Podarili smo jih: Bolnici Izola - pediatričnemu oddelku in vrtcem - enota Ljvade, enota Livade2, enota Školjka in dislocirana enota v Kortah, ter babicam za njihove vnuke. Človeku je ob takih akcijah kar topleje pri srcu za kar gre posebna zahvala dolgoletni prostovoljki Jožici Salkovič, ki je poskrbela za knjige, enaka zahvala pa gre tudi vsem ostalim prostovoljkam, ki so pridobile donacijo s katero bodo nekateri socialno šibki upokojenci lahko poravnali najnujnejše račune.

Za konec leta se zahvaljujejo vsem tistim dobrim ljudem, ki so omogočili te dobrodelne akcije in bodo zagotovo pomagali tudi v prihodnje, saj na ta način ohranjajo spoznanje, da nihče ni pozabljen, medgeneracijsko sodelovanje pa postaja smisel našega življenja - sobivanja.

Hkrati vsem voščijo velik koš sreče, osebnega zdravja in naj bo življenje začinjeno z zadovoljstvom tudi v letu 2019.

J.S.

Pogovor z vodji svetniških skupin

Danes, v petek, 28. januarja se bo župan srečal z vodji svetniških skupin in jih seznanil s potekom sodnega spora med Občino in firmo R Mercuri, ki se je končal z dolgom občine v višini slabih 2 milijona eurov.

Glede na to, da občina tega denarja nima na računu niti med rezervacijami, se je župan Danilo Markočič že srečal z odgovorno osebo te firme in se z njo dogovarjal o možnostih zamaknjenega oziroma obročnega odplačila omenjenega dolga. Hkrati pa iz svetniških vrst prihajajo zahteve po temeljiti reviziji ravnanja Občine Izola v tem primeru in celo po ugotavljanju odgovornosti nosilcev funkcij, ki so za dolg menda vedeli že julija pa niso storili ničesar oziroma so vse skupaj celo zmolčali.

Poročevalka bo odvetnica Monika Mavsar, že zdaj pa je jasno, da bo prvo srečanje župana z vodji svetniških skupin zelo zanimivo.

TRIKRAT ASFALTIRANO ISTO KRIŽIŠČE

Ob prebiranju članka »Smo že izgubili pol kulturnega doma« iz prejšnje številke Mandrača se mi nehote poraja dvom o sposobnosti naših politikov, županov, svetnikov, raznih direktorjev itd (da ne naštevam, ker bi bil seznam predolg). Na žalost se odgovornost zgoraj naštetih vedno kaže le na papirju, polna usta so jih na raznih sejah, v parlamentu in povsod tam, kjer domujejo.

V naslovnem primeru seveda lahko najdemo imena in priimke tistih, ki so dvigovali roke na sejah Izvršnega sveta občine, pa tudi tiste, ki so svoje argumentirali proti dvigu rok. Vsekakor pa se dobra odvetniška ekipa s težavo prebije skozi že ustaljeno prakso, saj imamo (tudi v Izoli) podoben odškodninski primer.

Vsi odločevalci, ki dvigujejo roke dobro vedo, da jih ne bo nihče lovil zaradi svojih odločitev, pa naj bodo te zaradi znanja ali neznanja. Krivi smo namreč sami, ko smo obkrožali njihova imena na volitvah vedoči, da so nekateri nesposobni in ne znajo niti svojega življenja prav peljati.

Pa primerjajmo to zadevo z gradnjo ceste v Ulici oktobrske revolucije (pred novim objektom). Zelo lep primer nesposobnosti ljudi, ki konec meseca odnesejo svojo plačo, zraven pa (verjetno) še napišejo aneks dodatnih del k osnovni pogodbi.

Križišče je namreč že tretjič asfaltirano. Najprej so asfaltirali cesto in križišče, nato je nekdo ugotovil, da bi bilo lepo, če bi lahko invalidi zapeljali na pločnik in vse to lepo zaokrožili v na novo asfaltiran del ulice. Ker pa je sedaj obdobje po volitvah in očitno ostaja asfalt, so asfaltirali še ozek pas ob cestišču in na že pobarvanem prehodu za pešce naredili rampo za invalide.

To je eden tistih primerov, ko se posmehujejo ljudem, ki hodijo mimo in se čudijo človeški neumnosti. Jasno pa je, da te neumnosti plačujemo mi, tako ali drugače. Kulturni dom pa smo (nekateri) tako ali tako že zamudili, to pa je že nova tema, za rubriko "kje pa vas čevlji žuli"!

Avtor znan v uredništvu

GGG

GGG d.o.o., Koper, Vojkovo nabrežje 23

GEODETSKE STORITVE

- ureditev meje
- parcelacija
- izdelava geodetskega načrta
- izdelava etažnega načrta z vknjižbo
- izravnavna meje
- zakoličenje objektov
- evidentiranje stavbe
- vpis stavbe v kataster stavb

- nadzori in legalizacije objektov
- legalizacija črnih gradenj
- pridobivanje gradbenih in uporabnih dovoljenj
- pridobitev hišne številke
- komparacija
- pravno svetovanje
- cenitve nepremičnin

tel.: 05 6278 300
GSM: 041 638 364
e-mail: info@ggs.si
www.ggs.si

KULTURNI DOM IZOLA
Petek, 28. december ob 20.00

Komičen konec leta s komedijo
VENTILATOR
Režija: Jaka Ivanc

28. 12 petek

20.00 Kulturni dom Izola

Ventilator

Gledališka predstav/Po motivih Pahljače Carla Goldonija

Med ostanki civilizacije pa ljudi iz včerjšnjega sveta žene naprej samo ena stvar: ljubezen. To bo večjezgovna komedija z veliko glasbe in še več nesporazumi, saj se bodo prebivalci Novih hiš med seboj sporazumevali v treh ali celo štirih jezikih.

Režija: Jaka Ivanc.

21.00 Hangar

**Dance Mamblita
+ Total Destruction Baskilla**

**Ob silvestrovanju
na prostem na
Lonki bo, točno
ob prehodu iz
starega v Novo
leto Izolanom
in gostom voščil
župan
Danilo Markočič.**

*Tudi penine ne bo
zmanjkalo.*

*Veseli december
v Izoli 2018*

*L'allegro dicembre
2018 a Isola*

prizorišče/Campo alle porte LONKA

Torek/Martedì, 25. 12. ob/ore 16.30

KOMPANIJA IZOLANA • TRIO TURN

Sreda/Mercoledì, 26. 12. ob/ore 16.30

DUO PINGO, glasbena animacija za otroke / *animazione musicale per bambini* • **8Energy**, mladinska rock skupina / *gruppo rock giovanile* • **NE JOČI PEVEC**

Četrtek/Giovedì, 27. 12. ob/ore 16.30

ŠKRATKA SLADKA / LA GNOMETTA DOLCETTA (Gledališče / Teatro KUKUC) • **POPOUTLET**

Petek/Venerdì, 28. 12. ob/ore 16.30

BOŽIČNI PRIDNOMETER / IL BRAVOMETRO NATALIZIO (Teater / Teatro Cizamo) • **PANTALOONS**

Sobota/Sabato, 29. 12. ob/ore 16.30

PRAVLJIČNI JUNAKI, animacija / *I PERSONAGGI DELLE FIABE, animazione* • **ČARODEJ ROMAN FRELIH / IL MAGO ROMAN FRELIH** • **ANDREJA ZUPANČIČ**, glasbena animacija za otroke / *animazione musicale per bambini* • **CATPAW** (rockabilly) • **ABBA tribute band**

Nedelja/Domenica, 30. 12. ob/ore 16.30

DEDEK MRAZ, prihod in slovo / *NONO INVERNO, arrivo e congedo* • **PRAVLJIČNI JUNAKI**, animacija / *I PERSONAGGI DELLE FIABE, animazione* • **TEMPERA BAND** • **SOTTOMAYOR** • **DRILL**

Ponedeljek/Lunedì, 31. 12. ob/ore 22.00

SILVESTROVANJE / VEGLIONE DI CAPODANNO
STINO • NE ME JUGAT

25.-31. 12. ob/ore 16.00

BOŽIČNO - NOVOLETNI SEJEM
MERCATINO DI NATALE E CAPODANNO

Galerija Plac Ljubljanska 32
razstava

KATERYNA BURLINA SANJE V IZOLI

Galerija Insula in Manziolijeva palača
razstava

LUCIANO KLEVA SPOMINSKA RAZSTAVA OB 15. OBLETNICI SMRTI

v galeriji Insula
v Manziolijevi palači Izola

Galerija Alga
skupinska slikarska razstava

Akt Društva likovnih umetnikov Tolmin

Razstavljajo: Alda Grudina, Bine Kurinčič, Bojana Kavčič - Fortunat, Damijana Bensa, Dare Trobec, Darja Lavrenčič, Dea Volarič, Edo Dežela, Ida Kocjančič, Jana Dolenc, Jelka Skok, Lidija Gruntar, Majda Šimon, Nada Zuza, Rok Alboje, Silvo Jelinčič, Stanka Golob, Vinko Peternej, Zdravka Komic. / Mentor: Jana Dolenc

Razstava bo na ogled ves mesec.

Sončna dvorana

O drevesih

Razstava del, nastalih na ustvarjalnih delavnicah za otroke 9. Primorskega pravljničnega festivala pod mentorstvom Aljoše Križ, Martine Ljubič, Vanje Čibej in Erike Gregorič.

Razstava bo na ogled do 10.1.2019. Urnik: sre, čet: 10.00 - 12.00, pet, sob: 16.00 - 18.00

Kavarna ZVON

V soboto, 15. decembra ob 17. uri vas vabimo na
otvoritev pregledne fotografske razstave

Stojan Gorup

člana Foto kluba Žarek iz Sežane

Kava bar TISA

fotografska razstava Univerze za tretje življenjsko obdobje

SAŠA SERGEJ MERKANDEL

Portreti

JOŽEF FABJAN

Jadranje v dobri luči

MESTNA KNJIŽNICA IZOLA _razstave

Razstava fotografij z naslovom **ISTRA V KAMNU**, ki jo je pripravil jo je **Cveto Kokalj** in razstava **IVAN CANKAR**, ki jo je **Janez Janežič**, ljubiteljski etnolog in zbiratelj starin iz Kopra.

Art kino Odeon → Kino Vetrnica

Vsako SOBOTO in NEDELJO

Vabljeni !!

Asterix: SKRIVNOST
ČAROBNEGA
NAPOJA

22., 23. in 29.
decembra ob
16.30 !!!

Peta noč kratke forme

Na pobudo Slovenskega filmskega centra so na zimski solsticij, 21. decembra 2018, peto leto zapored izbrane kinodvorane preplavili kratki filmi, v Slovenski kinoteki pa je tudi letos potekal osrednji dogodek.

Praznovanju Noči kratkega filma se je letos pridružilo petnajst izbranih kinematografov znotraj Art kino mreže po vsej Sloveniji, med njimi izolski Art kino Odeon. Dogodku se je tudi letos pridružila nacionalna televizija, kjer so bili izbrani kratki filmi na ogled na drugem programu Televizije Slovenije.

Izbrani filmi so bili predvajani v raznovrstnih programskih sklopih: Klasiki, 21. FSF, SCCA Ljubljana, Študentski filmi, Animirani filmi za otroke in odrasle in FeKK 2018, ki so jih pripravili Društvo slovenskih režiserjev, Društvo slovenskega animiranega filma, Društvo za uveljavljanje kratkega filma Kraken, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo, Akademija umetnosti Univerze v Novi Gorici, Festival slovenskega filma, Slovenski filmski arhiv pri Arhivu Republike Slovenije in Zavod za sodobno umetnost SCCA -Ljubljana. Tehnično pomoč je prispeval Studio Viba film. V Izoli je bil na sporedu sklop 21. Festivala slovenskega filma, v katerem so bili Poslednji dan Rudolfa Nietzscheja v režiji Blaža Kutina, Voyage Voyage v režiji Luna Sevnika in Fundamenti Petra Cerovskega. Obisk dogodkov je bil brezplačen.

Na že znano zastavljeno vprašanje: »Koliko kratkih filmov torej lahko spraviš v najdaljšo noč?« pa bo potrebno počakati do prihodnjega zimskega solsticija.

Film Preboj bodo financirali partizani

Zgodba filma *Preboj* je zasnovana po knjigi *Past na Menini planini*, ki jo je napisal Franc Sever Franta partizanski komandant, ki je v bitki na Menini planini s svojim načrtom za preboj rešil življenja skoraj 500 borcev in bork.

Zgodba filma *Preboj* je zasnovana po knjigi *Past na Menini planini*, ki jo je napisal Franc Sever Franta partizanski komandant, ki je v bitki na Menini planini s svojim načrtom za preboj rešil življenja skoraj 500 borcev in bork.

V filmu spremljamo sedaj 96 letnega Franta, ki piše spomine in se ob tem spominja tistih težkih dni, marca 1945, ko so se skupaj s soborci znašli v tako nemogočih okoliščinah, sam pa je moral kot komandant, ki takrat še ni imel polnih 22 let, prevzeti odgovornost za njihova življenja. Na eni strani je partizane pestila huda zima v snegu, mrazu, pomanjkanju hrane, vode, opreme, oblačil in municije, ter na drugi strani izurjen in vrhunsko opremljen nemški peklenski vojaški stroj, katerega edini namen je bilo uničenje vseh partizanov.

Franc Sever Franta in ostali preživeli borci Valerija Skrinjar, Rudolf Pfeiffer, Jože Strniša in Franci Bera pripovedujejo o dogodkih tistega časa, ko so se kot običajni najstniki stari med 16, 17, 18, 19 in 22 let morali spoprijeti s tako nenormalnimi okoliščinami. Ob njihovi pripovedi, pa zgodbo prikazujejo igrani filmski inserti, ki nas čustveno prenesejo v tisti čas in nam pokažejo okoliščine in dogodke pred bitko, v bitki in končni preboj na svobodo.

Rudi Pfeiffer iz Izole je eden akterjev filma, saj pripoveduje o tistih nevarnih dneh, ko jih je 12 tisoč vojakov Ukrajinske SS divizije teden dni potiskalo proti vrhu Menine planine.

Rudi Pfeiffer s soprogo Marijo (desno) in nekdanjo soborko Valerijo Skrinjar, letos poleti na Menini planini.

»Na začetku nismo bili na isti lokaciji, saj to ni bil način partizanskega boja, toda sovražnik nas je pritiskal z različnih strani in na koncu smo se res znašli skupaj na Menini planini. Premraženi, lačni, vendar nas je gnal tisti občutek oziroma želja po preživetju.

Bil sem radiotelegrafist, zadolžen za radijske zveze, saj sem pred tem končal radioamaterski tečaj na osvobojenem ozemlju v Beli krajini, v ekipi, ki mi je pomagala prenašati tisto težko napravo in vse ostalo pa je bil celo Bert Sotlar. Žal so nam Nemci postajali zadeli z rafalom in tako ni bila uporabna, toda ker sem podpisal zanj, je nisem mogel kar odvreči ampak smo jo nosili do konca, tudi po tisti zaledeneli drči, ki nam je tudi rešila življenje.«

Daljši pogovor z Rudijem Pfeifferjem, sicer Primorcem iz Volče drage in že vrsto let Izolanom, bomo objavili v prvi ponovoletni številki, kjer bo pripovedoval tudi o tem, kako je dočakal zadnje dni vojne in o tem, kako se je šolal na osvobojenem ozemlju v Beli krajini.

Zanimivo je, da dokumentarno-igrani film *Preboj* nastaja v sodelovanju filmske produkcije Narayan production in Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije. Prva faza projekta se je pričela odvijati jeseni 2018, ko so opravili raziskave zgodovinskih dogodkov, izdelali scenarij filma in posneli intervjuje s preživelimi borci.

Projekt se trenutno nahaja v drugi fazi, kjer formiramo igralsko zasedbo, filmsko ekipo, izbiramo lokacije, scenografijo in kostume v pripravi na snemanje igranih delov, ki se bo odvijalo v februarju 2019. Post produkcija filma je predvidena med marcem in avgustom 2019. Premiera filma, pa je planirana za september 2019.

Posebej pa je zanimivo dejstvo, da so se ustvarjalci filma obrnili na vse tiste, ki spoštujejo izročilo partizanskega gibanja in jih prosili za pomoč pri zbiranju denarja za dokončanje filma. Akcija je na spletu trajala slab mesec in potrebnih 10 tisočakov so zbrali v razmeroma kratkem času.

Zgodba o bitki na Menini planini in o pogumu ter iznajdljivosti mladih borcev bi bila zagotovo zanimiva za snemanje celovečernega igranega filma in zagotovo bi tak film zdaj tudi potrebovali.

Tradicionalno ob prazniku

Tudi letošnji praznični koncert Pihalnega orkestra izola je v športno dvorano Osnovne šole Livade privabil veliko število obiskovalcev, ki so lahko uživali v izvrstnem igranju izolskih glasbenikov, mladih in starejših, ki sestavljajo ta izvrsten ansambel na katerega smo Izolani res lahko ponosni. Temu je pritril tudi letošnji gost, pevec Omar Naber, ki se je tako pridružil paleti znanih pevcev, ki so doslej sodelovali z orkestrom.

Pa res nekaj delate

Tako so menda komentirale aktivistke društva Morje ob obisku modelarske delavnice v Koprski ulici, kamor so se pred nekaj meseci vselili člani modelarske sekcije društva Morje, univerze za tretje življenjsko obdobje. V delavnici nastaja trenutno kar nekaj novih, večjih plovil, ki bi jih izdelovalci radi "krstili" enkrat pred poletjem. Pravijo, da so s pogoji za delo zelo zadovoljni, tudi kvaliteta izdelave se nenehno izboljšuje, pa še obiske lahko sprejemajo.

Kaj pa zdrava pamet?

V uredništvu smo bili zgroženi, ko smo videli parkirni mesti s polnilnico za električne avtomobile na Velikem trgu, neposredno pred staro občinsko stavbo, ki jo prav zdaj prenavljajo v osrednji občinski protokolarni objekt in to na trgu, ki je po prometni strategiji predviden za javnosti oziroma pešcem namenjen postor, ne pa za parkirišče.

Seznani smo vas že s stališčem Občine Izola, ki skuša tolmačiti strategijo na način, da trg ne bo v celoti brez parkirnih mest, seveda pa nas je zanimalo, kaj o tej umestitvi pravijo na Zavodu za varstvo kulturne dediščine, ki na nek način vodi obnovitvena dela v stavbi stare izolske občine. Tako-le so nam odgovorili:

- ZVKDS OE Piran ni bil zaprosen za izdajo potrebnih kulturnovarstvenih aktov za poseg. S strani Uredništva Mandrača smo bili pred časom obveščeni o izvajanju del. Isti dan je pristojni arheolog šel na ogled, a so bila plitka zemeljska dela, potrebna za namestitev instalacij, že izvedena. Določitev mest za polnilnice do ukinitve parkiranja na Velikem trgu ni sporna: nameščena so na mestu predhodnih parkirnih mest s tem, da so zaradi polnjenja le redko zasedena in s tem odpirajo pogled na samo občinsko palačo. Sporna je njihova predimenzionirana označitev, kot tudi celotna namestitev te in druge mestne opreme pred samo občinsko palačo.

ur

Razpis kapacitet ZDIS za leto 2019

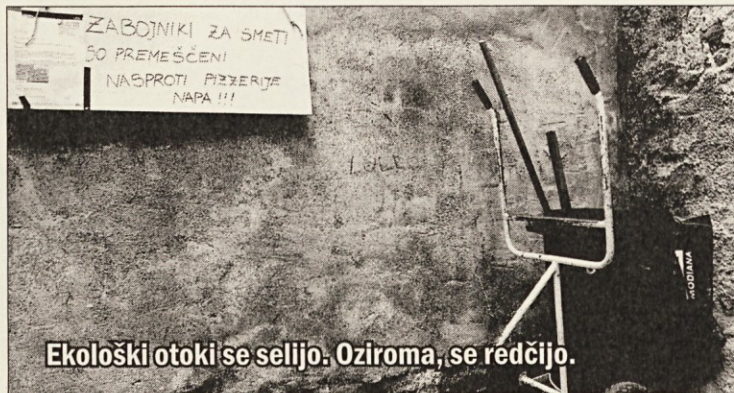
Člane društva invalidov obveščajo, da je od 03.12.2018 odprt razpis za prijavo počitniških kapacitet ZDIS za leto 2019. Razpis bo trajal do 28.02.2019.

Zahvala

V predzadnji številki Mandrača me je, v dolgem pogovoru z mano, Mef pomladil za celo leto dni, za kar sem mu izjemno hvaležen.

Dedek mraz s spremstvom

Ekološki otoki se selijo. Oziroma, se redčijo.

MALI OGLASI NEPREMIČNINE

RAZNO

ZAMENJAVA

- Menjam hišo na Notranjskem, nad Kanjonom Iške, za stanovanje v Izoli. Stara Izolanka. Tel 041 834 900

KUPIM

Kupim dvosobno stanovanje ali del hiše na slovenski obali. Telefon: 051 311 180

NAJAMEMO

- Najamem stanovanje za daljše obdobje. tel 070 168 606
- Dolgoletni, odgovoren in mlad izolski par nujno išče stanovanje v Izoli za dlje časa. Velikost najmanj 400 m2. Sva redna plačnika. Dosegljiva sva na 068-148-888."

PRODAMO

- Na Brkinih prodam lepo, veliko, povsem obnovljeno hiso s 7.3 ha zemlje: gozd, njive, travniki in sadje. Primerna za večjo družino, obrt ali kmetovanje. V račun stanovanje na obali ali ljuhljani. Tel.: 031 688 900

- Poceni prodam razno pohištvo, nekatere kose tudi podarim. Tel. 040 740 760

- Prodajam klimatsko napravo znamke Daewoo, odlično ohranjeno, staro 2 leti in pol ter malo uporabljano. Redno vzdrževana, deluje brezhibno, pri delovanju je tiha in zelo varčna (nov PCB sistem zmanjša porabo energije iz 4-5W na samo 1W). Primerna za kvadrato do 60m2, vendar je brez težav ohladi/ogreva tudi stanovanje 70m2. Zraven priložim vse potrebno za namestitev, navodila in daljinski upravljalce. Tel. 070162292

- Za simbolično ceno 30 Eur prodam starejši, a še delujoč pralni stroj Gorenje (v tem mesecu menjana guma vrat). Lasten odvoz (Jagobje). Info 041/965-251

- Komplet smuči Elan 160 cm, panzerji Lange št.41 in palice prodam. Cena za vse je 40 evrov. Kličite na 041 566 695

- Tri odlično ohranjene hrastove sode, velikosti 140, 300 in 350 litrov, zelo poceni prodam. Tel: 051 350 998

- Iščem dobrega zidarja za cel dan ali samo popoldan. Plačilo na uro po dogovoru. Tel. 031 861 013

*Dom upokoјencev Izola in
Medgeneracijski center Izola
vam želita vesele praznike.*

*Naj bo tudi leto
2019
polno medsebojnega
spoštovanja,
sprejemanja in
ljubezni!*

+386 (0)41 858 473

naj bo
DOBRO,
OKUSNO,
DOMAČE,
ZDRAVO,
ZA OBLJZAT DOBRO
NOVO LETO
2019

Turnir mini rokmeta v Kraški. Zmagali so vsi, tudi Dedek Mraz.

DECEMBRSKA ZMRZAL 2018

LJUBLJANSKA ULICA - LARGO PRI SPINI

PETEK, 28. 12.

20.00 - TURN ON IRISH

Božički so tudi letos prihrumeli na motorjih

Nyiwsky v Hangar baru. Obala našiga.

ORIGINALNA NOVOLETNA DARILA

tel: 040/432-943

mail: stiskarna.mandraca@gmail.com

www.facebook.com/mandrac.si
splet: stiskarna.mandraca.si